

Ö.Y.S. 1998

MATEMATİK SORULARI ve ÇÖZÜMLERİ

1. Üç basamaklı bir x doğal sayısının $\frac{3}{7}$ katı, iki basamaklı bir y doğal sayısına eşittir. Buna göre, y doğal sayısı en az kaç olabilir?

- A) 42 B) 45 C) 48 D) 51 E) 54

Çözüm 1

$$y = \frac{3}{7}x \Rightarrow 3x = 7y$$

(x, en küçük 3 basamaklı, 3 ile çarpılınca 7 ye bölünebilen bir sayı olmalı)

$$x=105 \Rightarrow y = \frac{3}{7}.105 \Rightarrow y=45 \text{ bulunur.}$$

2. Üç basamaklı a2b sayısı 6 ile kalansız bölünebilmektedir. Aynı sayı 5 ile bölündüğünde kalan 4 olduğuna göre, a nın alabileceği değerler toplamı nedir?

- A) 12 B) 15 C) 16 D) 17 E) 18

Çözüm 2

a2b sayısı 6 ile kalansız bölünebildiğine göre, 2 ve 3 sayısıyla da kalansız bölünebilir.

a2b sayısı 5 ile bölündüğünde kalan 4 olduğuna göre, b = 4 veya b = 9 olabilir.

6 ile bölünebilme kuralından b = 9 olamaz.

$$a24 \Rightarrow \text{aynı zamanda } 4+2+a = 3k \Rightarrow 6+a = 3k \text{ olmalı.}$$

o zaman $a = \{3,6,9\}$ olur. Bu değerler toplamı = $3+6+9 = 18$

3. Bir malın etiket fiyatı üzerinden %25 indirim yapıldığında satıcının kârı %35 olduğuna göre, satıcı etiket fiyatını yüzde kaç kârla hesaplamıştır?

- A) 80 B) 75 C) 70 D) 65 E) 60

Çözüm 3

alış fiyatı = a , etiket fiyatı = e olsun. kar = e - a

$$e - \%25.e = e - \frac{25e}{100} = e - \frac{e}{4} = \frac{3e}{4} \Rightarrow \text{kar} = \frac{3e}{4} - a = a.\%35 \Rightarrow 75e = 135a$$

$$5e = 9a \Rightarrow \frac{a}{e} = \frac{5}{9} \Rightarrow \text{kar} = \frac{9a}{5} - a = \frac{4a}{5} = \frac{80a}{100} = a.\%80$$

4. Bir üreticinin brüt ücretinden bu ücretin yüzde 30 u, yüzde 5 i ve binde 4 ü olmak üzere üç ayrı kesinti yapılmaktadır.

Bu üreticinin net ücreti 32 300 000 TL olduğuna göre, brüt ücret kaç TL dir?

- A) 40 000 000 B) 45 000 000 C) 50 000 000 D) 55 000 000 E) 60 000 000

Çözüm 4

Adamın brüt ücretine 1000x diyelim, kesintileri çıkaralım.

$$\text{Net ücreti} = 1000x - \left(1000x \cdot \frac{30}{100} + 1000x \cdot \frac{5}{100} + 1000x \cdot \frac{4}{1000}\right)$$

$$= 1000x - (300x + 50x + 4x) \Rightarrow 646x = 32\,300\,000 \Rightarrow x = 50\,000$$

$$\text{Brüt ücret} = 1000x = 50\,000\,000$$

5. Bir bahçede boyları 50 cm ve 40 cm olan iki ağaç fidesi dikilmiştir. Bu fidelerden boyu 50 cm olan haftada 2 cm, diğeri de haftada 1 cm uzamaktadır.

Buna göre, 20. haftanın sonunda bu iki fidenin boyları arasındaki fark kaç cm olur?

- A) 18 B) 20 C) 25 D) 30 E) 35

Çözüm 5

$$(50 + 20 \cdot 2) - (40 + 20 \cdot 1) = 90 - 60 = 30$$

6. Bugünkü yaşları 6 ve 8 ile orantılı olan iki kardeşin 6 yıl sonraki yaşları 4 ve 5 ile orantılı olacaktır.

Bu iki kardeşten büyük olanın bugünkü yaşı kaçtır?

- A) 26 B) 24 C) 20 D) 18 E) 16

Çözüm 6

İki kardeşin bugünkü yaşları x ve y olsun.

$$\frac{x}{y} = \frac{6}{8} \Rightarrow \frac{x+6}{y+6} = \frac{4}{5} \Rightarrow 5x + 30 = 4y + 24 \Rightarrow 5 \frac{3y}{4} + 30 = 4y + 24 \Rightarrow y = 24$$

$\Rightarrow x = 18$ bulunur. Büyük olanın bugünkü yaşı = 24 olur.

7. Bir musluk boş su deposunu 15 saatte doldurmaktadır.

Musluktan birim zamanda akan su miktarını %25 azalırca boş su deposu kaç saatte dolar?

- A) 26 B) 25 C) 24 D) 22 E) 20

Çözüm 7

Birim zamanda 100x litre su aksın, %25 azaltılırsa 75x litre su akar.
100x litre su akarken 15 saatte
75x litre su akarken t saatte (ters orantı)

$$100x \cdot 15 = 75x \cdot t \Rightarrow t = 20$$

8. $327^{95} = x$ olduğuna göre, x sayısının birler basamağındaki rakam kaçtır?

- A) 9 B) 7 C) 5 D) 4 E) 3

Çözüm 8

$$327^1 \equiv 7 \pmod{10}$$

$$327^2 \equiv 9 \pmod{10}$$

$$327^3 \equiv 3 \pmod{10}$$

$$327^4 \equiv 1 \pmod{10} \Rightarrow (327^4)^{23} \equiv 1^{23} \pmod{10} \Rightarrow 327^{92} \equiv 1 \pmod{10}$$

$$327^{95} \equiv 327^{92+3} \equiv 327^{92} \cdot 327^3 \equiv 1 \cdot 3 \equiv 3 \pmod{10}$$

9. $\left. \begin{array}{l} x-y=22 \\ y+z=10 \\ z-v=8 \end{array} \right\}$ olduğuna göre, $x-2y-2z+v$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 4 B) 12 C) 20 D) 32 E) 40

Çözüm 9

$$\begin{array}{r} (-1) \quad / \quad x - y = 22 \\ (-1) \quad / \quad y + z = 10 \\ \hline \quad \quad z - v = 8 \\ \hline \end{array}$$

$$(x-y) - (y+z) - (z-v) = x - 2y - 2z + v = 22 - 10 - 8 = 4$$

10. $x < 0$ olduğuna göre, $\frac{\sqrt{x^2}}{x}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) -x B) -1 C) 0 D) 1 E) x

Çözüm 10

$$\frac{\sqrt{x^2}}{x} = \frac{|x|}{x} \Rightarrow x < 0 \Rightarrow \frac{-x}{x} = -1$$

11. $a > 0, b > 0$ }
 $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 2$ }
 $a^2 + b^2 = 12$ } olduğuna göre, $a+b$ toplamı kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm 11

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 2 \Rightarrow \frac{a+b}{a.b} = 2 \Rightarrow a + b = 2ab \text{ (işleminde, her iki tarafının karesini alalım)}$$

$$(a+b)^2 = (2ab)^2 \Rightarrow a^2 + 2ab + b^2 = (2ab)^2 \Rightarrow 12 + 2ab = (2ab)^2 \text{ (2ab = x olsun)}$$

$$12 + x = x^2 \Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x-4).(x+3) = 0 \Rightarrow x = 4 \text{ (a>0, b>0)}$$

$$x = 4 \Rightarrow 2ab = 4 \Rightarrow a + b = 2ab = 4 \text{ bulunur.}$$

12. $\frac{14^a + 14^a}{7^a + 7^a + 7^a + 7^a} = 32$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm 12

$$\frac{14^a + 14^a}{7^a + 7^a + 7^a + 7^a} = \frac{2.14^a}{4.7^a} = \frac{2.2^a.7^a}{4.7^a} = \frac{2^a}{2} = 32 \Rightarrow 2^a = 64 = 2^6 \Rightarrow a = 6$$

13. $3x + \frac{1}{3x} = 10$ olduğuna göre, $\frac{81x^4 + 1}{9x^2}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 95 B) 96 C) 97 D) 98 E) 99

Çözüm 13

$$\frac{81x^4 + 1}{9x^2} = 9x^2 + \frac{1}{9x^2}$$

$$3x + \frac{1}{3x} = 10 \text{ (işleminde, her iki tarafının karesini alalım)}$$

$$\left(3x + \frac{1}{3x}\right)^2 = 10^2 \Rightarrow 9x^2 + \frac{1}{9x^2} + 2 = 100 \Rightarrow 9x^2 + \frac{1}{9x^2} = 98 = \frac{81x^4 + 1}{9x^2}$$

14. $|a-2| + |b-4| + |c-6| = 0$ olduğuna göre, $a+2b+3c$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 28 B) 12 C) 0 D) -12 E) -28

Çözüm 14

Her bir mutlak değer 0 olmalıdır.

$$\text{O zaman } a = 2, b = 4, c = 6 \Rightarrow a+2b+3c = 2+2.4+3.6 = 28$$

15. $a \neq -1$ olmak üzere $(a+1)x^2 - 2(a+7)x + 27 = 0$ denkleminin kökleri eşit olduğuna göre, a nın alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 13 C) 11 D) 10 E) 9

Çözüm 15

$$x_1 = x_2 \Rightarrow \Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \text{ olmalıdır.}$$

$$(2(a+7))^2 - 4.(a+1).27 = 0 \Rightarrow 4a^2 + 56a + 196 - 108a - 108 = 0$$

$$4a^2 - 52a + 88 = 0 \Rightarrow a_1 + a_2 = \frac{52}{4} = 13$$

16. x^2+2x+a üçterimli x in bütün değerleri için 5 ten büyük olduğuna göre, a için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) $-\infty < a < -2$ B) $-2 < a < 1$ C) $1 < a < 3$ D) $3 < a < 5$ E) $6 < a < \infty$

Çözüm 16

$$x^2 + 2x + a > 5 \Rightarrow x^2 + 2x + a - 5 > 0 \Rightarrow \Delta < 0 \text{ olmalıdır.}$$

$$2^2 - 4.1.(a-5) < 0 \Rightarrow 4 - 4a + 20 < 0 \Rightarrow 4a > 24 \Rightarrow a > 6$$

O halde, alt sınır = $a > 6$, üst sınır = ∞ olur.

17. $x < -3$, $f(x) = x^2+6x-2$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

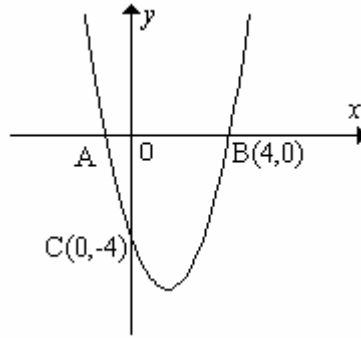
- A) $-9 - \sqrt{x+9}$ B) $-3 - \sqrt{x+9}$ C) $-3 - \sqrt{x+11}$ D) $6 - \sqrt{x+11}$ E) $3 + \sqrt{11x}$

Çözüm 17

$$f(x) = y = x^2 + 6x - 2 \Rightarrow y = (x+3)^2 - 11 \Rightarrow y + 11 = (x+3)^2$$

$$\Rightarrow \mp \sqrt{y+11} = x + 3 \Rightarrow x = \mp \sqrt{y+11} - 3 \quad (x \leftrightarrow y) \Rightarrow f^{-1}(x) = -3 \mp \sqrt{x+11}$$

18.

Şekilde verilen parabolün denklemini $y=x^2+bx+c$ olduğuna göre, $A(x,0)$ noktasının apsisi x kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) $-\frac{1}{2}$ D) $-\frac{3}{2}$ E) $-\frac{5}{2}$

Çözüm 18

$$y = x^2 + bx + c \Rightarrow C(0, -4) \Rightarrow -4 = 0 + 0 + c \Rightarrow c = -4$$

$$y = x^2 + bx - 4 \Rightarrow B(4, 0) \Rightarrow 0 = 4^2 + 4b - 4 \Rightarrow b = -3 \text{ bulunur.}$$

$$y = x^2 - 3x - 4 \Rightarrow A(x, 0) \Rightarrow 0 = x^2 - 3x - 4 \Rightarrow (x-4).(x+1) = 0 \Rightarrow x = -1$$

19. Bir $P(x)$ polinomunun $x(x+3)$ ile bölümünden kalan $9-9x$ olduğuna göre, $x+3$ ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 30 B) 33 C) 36 D) 39 E) 42

Çözüm 19

$$P(x) = x.(x+3).B(x) + (9-9x) \Rightarrow x+3 = 0 \text{ ise } x = -3$$

$$P(-3) = (-3).((-3)+3).B(-3) + (9 - 9.(-3)) = 0 + (9+27) = 36 \text{ bulunur}$$

20. $\frac{3}{\log_4 24} + \frac{6}{\log_{\sqrt{2}} 24} + \frac{12}{\log_{\sqrt[4]{3}} 24}$ işleminin sonucu kaçtır?

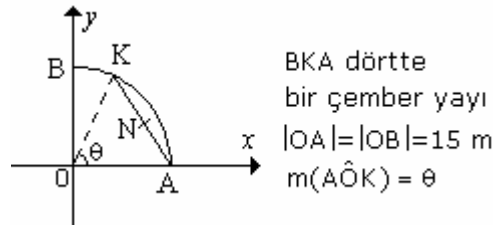
- A) 1 B) 3 C) 6 D) 8 E) 12

Çözüm 20

$$\begin{aligned} \frac{3}{\log_4 24} + \frac{6}{\log_{\sqrt{2}} 24} + \frac{12}{\log_{\sqrt[4]{3}} 24} &= \frac{3}{\log_4 24} + \frac{6}{2\log_2 24} + \frac{12}{4\log_3 24} \\ &= \frac{3}{\log_4 24} + \frac{3}{\log_2 24} + \frac{3}{\log_3 24} = 3.\left(\frac{1}{\log_4 24} + \frac{1}{\log_2 24} + \frac{1}{\log_3 24}\right) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 3.(\log_{24} 4 + \log_{24} 2 + \log_{24} 3) = 3.\log_{24}(4.2.3) = 3\log_{24}24 = 3.1 = 3$$

21.

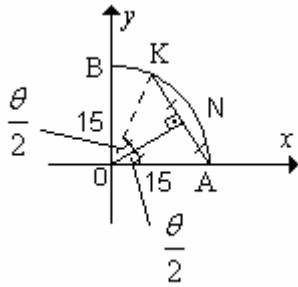

Şekildeki O merkezli, 15 m yarıçaplı dörtdte bir çember biçimindeki havuzun A noktasından hareket eden ve saniyede 0,2 m hızla yüzen bir kişi ANK yolunu izleyerek t zamanda K noktasından geliyor.

$m(\hat{AOK}) = \theta$ olduğuna göre, t nin θ türünden değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $50 \sin \theta$ B) $50 \sin 2\theta$ C) $100 \sin 2\theta$ D) $100 \sin \frac{\theta}{2}$ E) $150 \sin \frac{\theta}{2}$

Çözüm 21

$$|AK| = 0,2.t$$

OAN veya ONK üçgeninde, sinüs teoremine göre,

$$\frac{15}{\sin 90} = \frac{|AK|}{\sin \frac{\theta}{2}} \Rightarrow |AK| = 30 \cdot \sin \frac{\theta}{2}$$

$$|AK| = 0,2.t = 30 \cdot \sin \frac{\theta}{2} \Rightarrow t = 150 \cdot \sin \frac{\theta}{2}$$

22. $\sin^2 x + 10 \cos x - 10 = 0$ denkleminin $\left[\frac{\pi}{2}, \frac{5\pi}{2} \right]$ aralığındaki kökü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{7\pi}{6}$ B) $\frac{4\pi}{3}$ C) $\frac{3\pi}{2}$ D) 2π E) π

Çözüm 22

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow \sin^2 x = 1 - \cos^2 x \text{ olacağından,}$$

$$\sin^2 x + 10 \cos x - 10 = 0 \Rightarrow (1 - \cos^2 x) + 10 \cos x - 10 = 0 \Rightarrow \cos^2 x - 10 \cos x + 9 = 0$$

$$(\cos x - 9) \cdot (\cos x - 1) = 0 \Rightarrow \cos x = 1 \Rightarrow x = 2\pi$$

23. $i^2 = -1$ $z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i$ olduğuna göre z^9 aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $-i$ B) 1 C) $\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$ D) $\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$ E) $-\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i$

Çözüm 23

$$z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i \Rightarrow |z| = \sqrt{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{3}{4} + \frac{1}{4}} = 1$$

$z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i \Rightarrow$ Karmaşık sayısını trigonometrik (kutupsal) biçimde yazalım.

$$\Rightarrow z = |z| \cdot (\cos 30^\circ + i \cdot \sin 30^\circ) \Rightarrow z = \cos 30^\circ + i \cdot \sin 30^\circ$$

$$\Rightarrow z^9 = 1^9 \cdot (\cos(9 \cdot 30^\circ) + i \cdot \sin(9 \cdot 30^\circ)) \Rightarrow z^9 = \cos 270^\circ + i \cdot \sin 270^\circ = 0 + i \cdot (-1) = -i$$

24. Bir geometrik dizinin ilk 3 terimi $(a-3)$, $(2a-3)$ ve $(4a+3)$ tür.

Buna göre bu dizinin 5. terimi kaçtır?

- A) 45 B) 54 C) 63 D) 81 E) 243

Çözüm 24

$$a_1 = a - 3, \quad a_2 = 2a - 3, \quad a_3 = 4a + 3$$

$$a_2 = 2a - 3 \Rightarrow a_2 = 2a - 3 = r \cdot (a - 3) \Rightarrow r = \frac{2a - 3}{a - 3}$$

$$a_3 = 4a + 3 \Rightarrow a_3 = 4a + 3 = r \cdot (2a - 3) \Rightarrow r = \frac{4a + 3}{2a - 3}$$

$$\frac{2a - 3}{a - 3} = \frac{4a + 3}{2a - 3} \Rightarrow (2a - 3) \cdot (2a - 3) = (a - 3) \cdot (4a + 3) \Rightarrow a = 6 \text{ ve } r = 3 \text{ bulunur.}$$

$$a_5 = r \cdot a_4 \Rightarrow a_4 = r \cdot a_3 = 3 \cdot (4 \cdot 6 + 3) = 3 \cdot 27 = 81 \Rightarrow a_5 = 3 \cdot 81 = 243$$

(3, 9, 27, 81, 243,)

25. $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ -5 & 2 \end{bmatrix}$ ve $B = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 0 & -2 & 1 \end{bmatrix}$ olduğuna göre, $(AB)^t$ aşağıdakilerden hangisidir?

(A^t : A matrisinin devriği (transpozitesi))

- A) $\begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & -19 \\ 8 & -18 \end{bmatrix}$ B) $\begin{bmatrix} 2 & -10 \\ -5 & -19 \\ 8 & -18 \end{bmatrix}$ C) $\begin{bmatrix} 3 & -10 \\ -5 & -19 \\ 7 & -18 \end{bmatrix}$ D) $\begin{bmatrix} 2 & -5 & 0 \\ -10 & -17 & 3 \end{bmatrix}$ E) $\begin{bmatrix} 3 & 8 & -5 \\ 10 & 19 & 18 \end{bmatrix}$

Çözüm 25

$$A.B = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ -5 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 0 & -2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1.2+4.0 & 1.3+4.(-2) & 1.4+4.1 \\ (-5).2+2.0 & (-5).3+2.(-2) & (-5).4+2.1 \end{bmatrix}$$

$$A.B = \begin{bmatrix} 2 & -5 & 8 \\ -10 & -19 & -18 \end{bmatrix} \Rightarrow (AB)^t = \begin{bmatrix} 2 & -10 \\ -5 & -19 \\ 8 & -18 \end{bmatrix}$$

26. $\begin{vmatrix} 1998 & 1990 \\ 2006 & 1998 \end{vmatrix}$ determinantının değeri kaçtır?

- A) 8 B) 16 C) 32 D) 64 E) 128

Çözüm 26

$\begin{vmatrix} 1998 & 1990 \\ 2006 & 1998 \end{vmatrix}$ determinantında 1998 = x diyelim. 1990 = x-8 ve 2006 = x+8 olur.

$$\begin{vmatrix} 1998 & 1990 \\ 2006 & 1998 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x & x-8 \\ x+8 & x \end{vmatrix} = x.x - (x+8).(x-8) = x^2 - (x^2-8^2) = x^2 - x^2 + 64 = 64$$

27. Bir torbada 2 tane mavi, 5 tane yeşil mendil vardır? Bu torbadan, geri atılmamak koşuluyla iki kez birer mendil çekiliyor.

Bu iki çekilişin birincisinden mavi, ikincisinde de yeşil mendil çekme olasılığı nedir?

- A) $\frac{70}{12}$ B) $\frac{20}{49}$ C) $\frac{10}{45}$ D) $\frac{10}{21}$ E) $\frac{5}{21}$

Çözüm 27

Toplam 5+2 = 7 mendil var.

$$\left. \begin{array}{l} \text{Birinci çekilişte mavi mendil olması} = \frac{2}{7} \\ \text{İkinci çekilişte yeşil mendil olması} = \frac{5}{6} \end{array} \right\} \frac{2}{7} \cdot \frac{5}{6} = \frac{5}{21}$$

28. $(3x+2y)^{23}$ ün açılımında baştan 11. terimin katsayısı kaçtır?

- A) $2^{10}.3^{13}.C(23,10)$ B) $2^{11}.3^{12}.C(23,11)$ C) $2^{11}.3^{12}.C(23,12)$
D) $2^{11}.3^{12}.C(23,12)$ E) $2^{13}.3^{11}.C(23,11)$

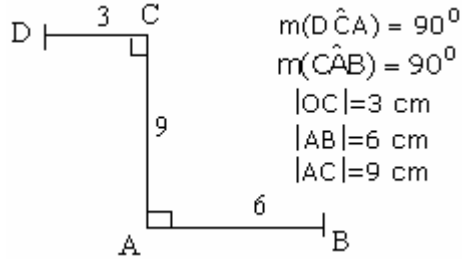
Çözüm 28

$(3x+2y)^{23}$ açılımında genel terim $\binom{n}{r}(3x)^{n-r} \cdot (2y)^r \Rightarrow n = 23, r = 10 \Rightarrow$

$\binom{23}{10}(3x)^{23-10} \cdot (2y)^{10} = C(23,10) \cdot 3^{13} \cdot 2^{10} \cdot x^{13} \cdot y^{10}$ olduğuna göre,
katsayısı = $C(23,10) \cdot 3^{13} \cdot 2^{10}$ olur.

not : $(a+b)^n$ açıldığında baştan $(r+1)$ inci terim $\binom{n}{r} a^{n-r} \cdot b^r$ dir.

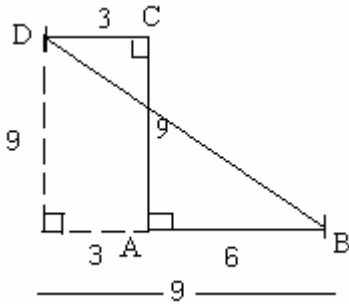
29.

Yukarıdaki verilere göre, $|DB|$ kaç cm dir?

- A) 6 B) 9 C) $6\sqrt{2}$ D) $9\sqrt{2}$ E) $10\sqrt{2}$

Çözüm 29

Oluşan üçgende pisagor teoremini uygulayalım.

$$|DB|^2 = 9^2 + 9^2$$

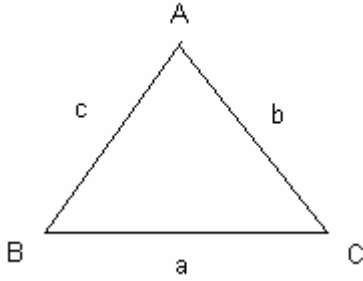
$$|DB|^2 = 2 \cdot 9^2$$

$$|DB| = 9\sqrt{2}$$

30. a, b, c gerçel sayıları bir üçgenin kenarlarının uzunlukları olduğuna göre, aşağıdakilerden hangileri yanlıştır?

- A) $a+b > c$ B) $a+c > b$ C) $b-c > a$ D) $b+c > a$ E) $a > 0, b > 0, c > 0$

Çözüm 30

Bir üçgende herhangi bir kenarın uzunluğu, diğer iki kenarın uzunlukları farkından büyük, toplamından küçüktür.

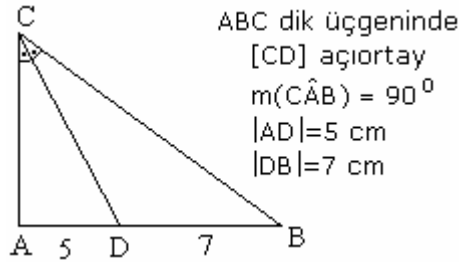
$$|a-b| < c < a+b$$

$$|a-c| < b < a+c$$

$$|b-c| < a < b+c$$

$b-c > a \Rightarrow$ iki kenar farkı üçüncüden büyük değil her zaman küçüktür.

31.

Yukarıdaki verilere göre, ABC üçgeninin alanı kaç cm^2 dir?

- A) $35\sqrt{6}$ B) $30\sqrt{6}$ C) $25\sqrt{6}$ D) $20\sqrt{3}$ E) $15\sqrt{3}$

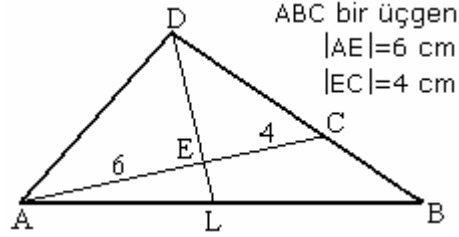
Çözüm 31

Açıortay teoremine göre, $\frac{|AD|}{|DB|} = \frac{|CA|}{|CB|} \Rightarrow \frac{|CA|}{|CB|} = \frac{5}{7} \Rightarrow |CA| = 5x$ ve $|CB| = 7x$ olursa

$$(7x)^2 = (5x)^2 + 12^2 \Rightarrow x^2 = 6 \Rightarrow x = \sqrt{6} \Rightarrow |CA| = 5\sqrt{6} \text{ bulunur.}$$

$$\text{Alan (ABC)} = \frac{|CA| \cdot |AB|}{2} = \frac{5\sqrt{6} \cdot (5+7)}{2} = 30\sqrt{6}$$

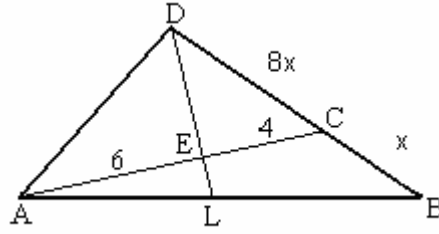
32.

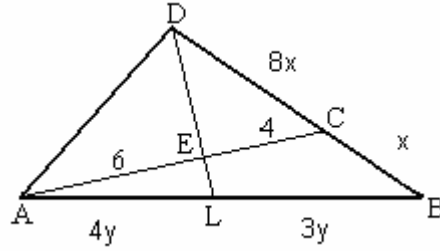
Yukarıdaki şekilde $\frac{|DC|}{|DB|} = \frac{8}{9}$ olduğuna göre, $\frac{|EL|}{|ED|}$ oranı kaçtır?

- A) $\frac{2}{7}$ B) $\frac{3}{7}$ C) $\frac{1}{14}$ D) $\frac{3}{14}$ E) $\frac{1}{28}$

Çözüm 32

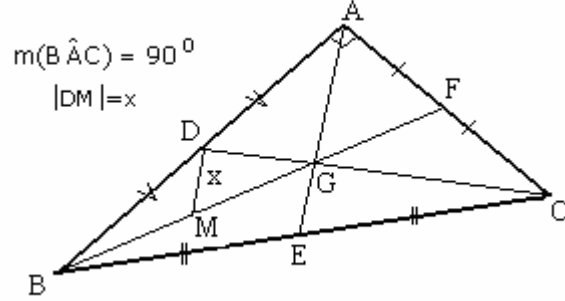
Menelaüs teoremine göre, $\frac{|DC|}{|DB|} \cdot \frac{|BL|}{|LA|} \cdot \frac{|AE|}{|EC|} = 1 \Rightarrow \frac{8x}{9x} \cdot \frac{|BL|}{|LA|} \cdot \frac{6}{4} = 1 \Rightarrow \frac{|BL|}{|LA|} = \frac{3}{4}$

Menelaüs teoremine göre, $\frac{|AL|}{|AB|} \cdot \frac{|BC|}{|CD|} \cdot \frac{|DE|}{|EL|} = 1 \Rightarrow \frac{4y}{7y} \cdot \frac{x}{8x} \cdot \frac{|DE|}{|EL|} = 1 \Rightarrow \frac{|DE|}{|EL|} = 14$

$$\frac{|DE|}{|EL|} = 14 \Rightarrow \frac{|EL|}{|DE|} = \frac{1}{14}$$

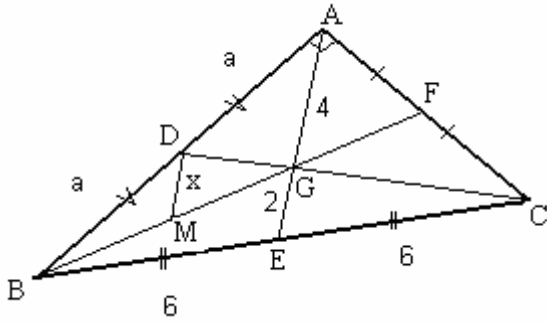
33. ABC bir dik üçgen, [AE], [BF] ve [CD] ABC üçgenin kenarortayları, G kenarortayların kesim noktası

Yukarıdaki şekilde $[DM] \parallel [AE]$ ve $|BC| = 12$ olduğuna göre, $|DM| = x$ kaç cm dir?

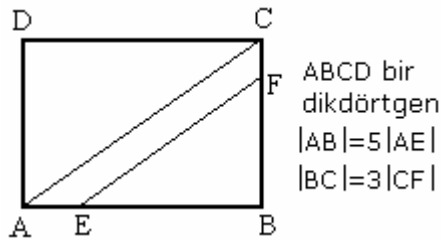
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm 33

$$BMD \sim BGA \Rightarrow \frac{|BM|}{|BG|} = \frac{|BD|}{|BA|} = \frac{|MD|}{|GA|} \Rightarrow \frac{a}{2a} = \frac{x}{4} \Rightarrow x = 2$$

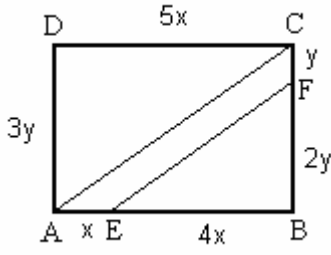
34.

Yukarıdaki şekilde AEFC dörtgenin alanı 35 cm^2 olduğuna göre, ABCD dikdörtgenin alanı kaç cm^2 dir?

- A) 105 B) 120 C) 135 D) 150 E) 175

Çözüm 34

$$\text{alan (AEFC)} = \text{alan (ABC)} - \text{alan (BEF)}$$

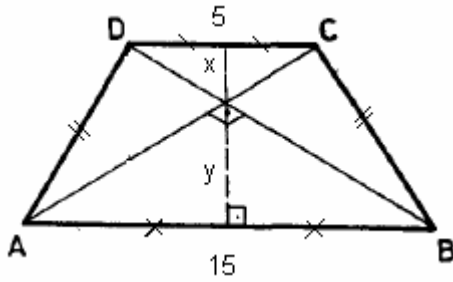
$$\Rightarrow 35 = \frac{5x \cdot 3y}{2} - \frac{4x \cdot 2y}{2} \Rightarrow xy = 10$$

$$\text{alan (ABCD)} = 5x \cdot 3y = 15xy = 15 \cdot 10 = 150$$

35. Köşegenleri birbirine dik olan ABCD ikizkenar yamuğunun tabanları, $|AB|=15$ cm ve $|DC|=5$ cm dir. Bu yamuğun alanı kaç cm^2 dir?

- A) 50 B) 75 C) 100 D) 125 E) 150

Çözüm 35

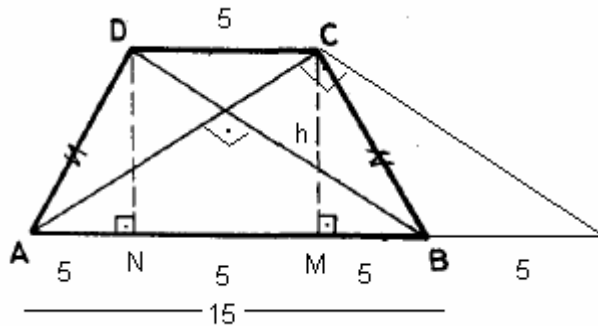
$$x = \frac{5}{2} \text{ ve } y = \frac{15}{2} \Rightarrow h = x + y$$

$$\Rightarrow h = \frac{5}{2} + \frac{15}{2} = 10$$

$$\text{alan (ABCD)} = \frac{(15+5) \cdot 10}{2} = 100$$

Not : Bir dik üçgende hipotenüse ait kenarortayın uzunluğu, hipotenüs uzunluğunun yarısına eşittir.

II. Yol

$$|DC| = |NM| = 5$$

$$|AN| = |MB| = \frac{15-5}{2} = 5$$

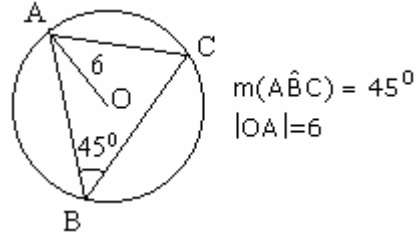
Öklid bağıntısına göre,

$$h^2 = (5+5) \cdot (5+5) = 10 \cdot 10 = 10^2$$

$$\Rightarrow h = 10$$

$$\text{alan (ABCD)} = \frac{(15+5) \cdot 10}{2} = 100$$

36.

Şekildeki ABC üçgeninin çevrel çemberinin merkezi O dur. Buna göre, O noktasının [AC] ye uzaklığı kaç cm dir?

- A) $\sqrt{6}$ B) $\sqrt{2}$ C) $3\sqrt{2}$ D) $5\sqrt{2}$ E) $6\sqrt{2}$

Çözüm 36

O noktasının [AC] ye uzaklığı = h olsun.

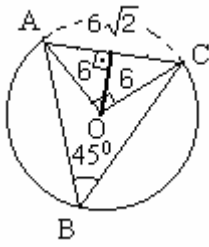
$$|OA| = 6 \Rightarrow |OC| = 6 \text{ olur.}$$

$m(\angle ABC) = 45 \Rightarrow m(\angle AOC) = 90$ olur. (45 derecelik çevre açının gördüğü yayı gören merkez açı 90 derecedir.)

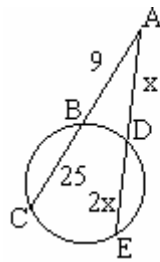
AOC üçgeninde pisagor uygulanırsa,

$$|AC|^2 = 6^2 + 6^2 \Rightarrow |AC| = 6\sqrt{2}$$

$$\text{Alan (AOC)} = \frac{6 \cdot 6}{2} = \frac{h \cdot 6\sqrt{2}}{2} \Rightarrow h = \frac{6}{\sqrt{2}} = 3\sqrt{2}$$

37.

- B, C, D, E
çember üzerinde
 $|AB| = 9$ cm
 $|BC| = 25$ cm
 $|AD| = x$
 $|DE| = 2x$

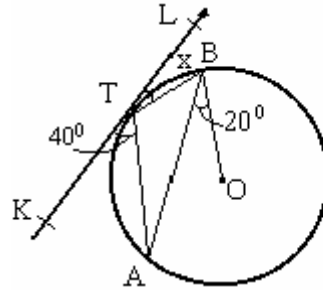
Yukarıdaki verilere göre, $|AD| = x$ kaç cm dir?

- A) $8\sqrt{3}$ B) $9\sqrt{3}$ C) $\sqrt{17}$ D) $\sqrt{51}$ E) $\sqrt{102}$

Çözüm 37

Çemberin dışındaki bir noktanın çembere göre kuvveti uygulanırsa,
 $|AD| \cdot |AE| = |AB| \cdot |AC| \Rightarrow x \cdot 3x = 9 \cdot 34 \Rightarrow x^2 = 102 \Rightarrow x = \sqrt{102}$

38.

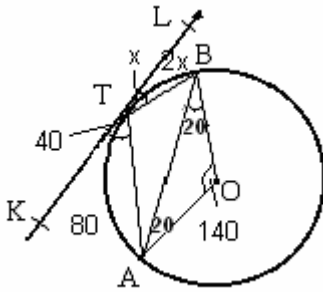

A, B çember
üzerinde
 $m(\widehat{KTA}) = 40^\circ$
 $m(\widehat{ABO}) = 20^\circ$
 $m(\widehat{LTB}) = x$

Yukarıdaki şekilde KL doğrusu O merkezli çembere T noktasında teğet olduğuna göre, $m(\widehat{LTB}) = x$ kaç derecedir?

- A) 25 B) 30 C) 35 D) 40 E) 45

Çözüm 38

$m(\widehat{KTA}) = 40 \Rightarrow$ TA yayı = 80 (teğet-kiriş açısı)
 $m(\widehat{BTL}) = x \Rightarrow$ TB yayı = 2x (teğet-kiriş açısı)
 $|AO| = |OB| \Rightarrow m(\widehat{BAO}) = 20$
 $m(\widehat{O}) = 180 - (20+20) = 140 =$ ATB yayı
 $80 + 2x = 140 \Rightarrow x = 30$

39. Düzgün bir çokgenin bir iç açısı bir dış açısının 4 katı olduğuna göre bu çokgenin kenar sayısı kaçtır?

- A) 12 B) 11 C) 10 D) 9 E) 8

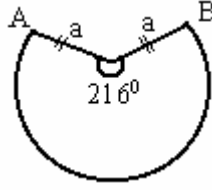
Çözüm 39

Düzgün çokgen = n kenarlı olsun.

Düzgün çokgenin bir dış açısı = $\frac{360}{n}$ ve düzgün çokgenin bir iç açısı = $180 - \frac{360}{n}$ olur.

$$180 - \frac{360}{n} = 4 \cdot \frac{360}{n} \Rightarrow 180 \cdot n = 5 \cdot 360 \Rightarrow n = 10$$

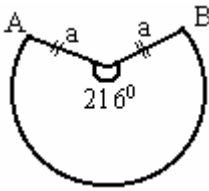
40.

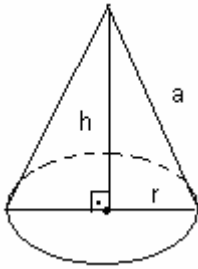
Yukarıdaki şekil, ana doğrusunun uzunluğu a cm olan bir dik koninin açılımıdır. Dik koninin hacmi $96\pi \text{ cm}^3$ ve $m(\widehat{AOB}) = 216^\circ$ olduğuna göre, $|OA| = |OB| = a$ kaç cm dir?

- A) 6 B) 8 C) 9 D) 10 E) 12

Çözüm 40

$$\text{Çevresi} = 2\pi \cdot a \cdot \frac{216}{360} = 2\pi \cdot a \cdot \frac{3}{5} = \frac{6}{5}\pi \cdot a$$

$$\text{Çevresi} = 2\pi \cdot r$$

$$\text{çevreler eşit olduğuna göre, } 2\pi \cdot r = \frac{6}{5}\pi \cdot a \Rightarrow r = \frac{3a}{5}$$

$$[a^2 = h^2 + r^2 \text{ (pisagor)}]$$

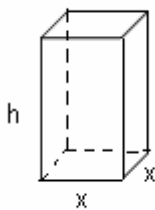
$$h = \frac{4a}{5} \text{ bulunur.}$$

$$\text{Koninin hacmi} = \frac{1}{3}\pi \cdot r^2 \cdot h \Rightarrow 96\pi = \frac{1}{3}\pi \left(\frac{3a}{5}\right)^2 \cdot \frac{4a}{5} \Rightarrow a^3 = 5^3 \cdot 2^3 \Rightarrow a = 5 \cdot 2 = 10$$

41. Kare tabanlı kapalı bir dik prizmanın hacmi 30 cm^3 tür. Karenin bir kenarı x cm olduğuna göre, prizmanın tüm alanını veren $y=f(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = \frac{2x + 60}{x^2}$ B) $y = \frac{x^2 + 30}{x}$ C) $y = \frac{x^2 + 120}{x}$
D) $y = \frac{x^2 + 60}{x^2}$ E) $y = \frac{2x^3 + 120}{x}$

Çözüm 41

$$\text{dik prizmanın hacmi} = x^2 \cdot h = 30 \Rightarrow h = \frac{30}{x^2}$$

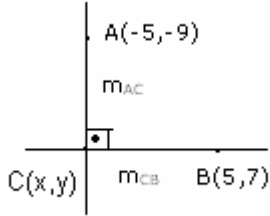
$$\text{prizmanın tüm alanı} = y = f(x) = 2 \cdot x^2 + 4 \cdot h \cdot x \Rightarrow$$

$$y = f(x) = 2x^2 + 4 \cdot \frac{30}{x^2} \cdot x = 2x^2 + \frac{120}{x} = \frac{2x^3 + 120}{x}$$

42. Bir kenarı A(-5,-9), diğer kenarı B(5,7) noktasından geçen bir dik açının köşesinin geometrik yerinin denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2+y^2 = 16$ B) $x^2+y^2-6x-4 = 0$ C) $x^2+y^2-4x-4y-1 = 0$
D) $x^2+y^2-8x+4y-9 = 0$ E) $x^2+y^2+2y-88 = 0$

Çözüm 42

Kesiştikleri nokta (x,y) olsun.
eğimler çarpımı $m_{AC} \cdot m_{CB} = -1$ olacağından,

$$\frac{y - (-9)}{x - (-5)} \cdot \frac{y - 7}{x - 5} = -1 \Rightarrow y^2 + 2y - 63 = 25 - x^2$$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 + 2y - 88 = 0$$

43. $3x+2y-5=0$ doğrusunun y-eksenine göre simetriği olan doğrunun denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = \frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$ B) $y = \frac{2}{3}x + \frac{5}{3}$ C) $y = -\frac{2}{3}x - \frac{5}{3}$ D) $y = -\frac{2}{3}x + \frac{5}{3}$ E) $y = -\frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$

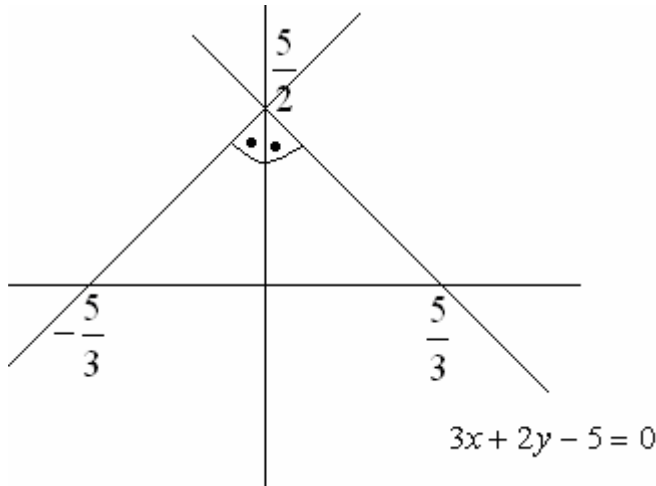
Çözüm 43

I. Yol

y-eksenine göre simetriğinde, denklemde x yerine (-x) yazarsak doğrunun simetri denklemini buluruz.

$$\text{Denklem } 3x+2y-5 = 0 \Rightarrow 3(-x)+2y-5 = 0 \Rightarrow y = \frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$$

II. Yol

$$3x+2y-5 = 0$$

$$x = 0 \text{ için } y = \frac{5}{2} \Rightarrow (0, \frac{5}{2})$$

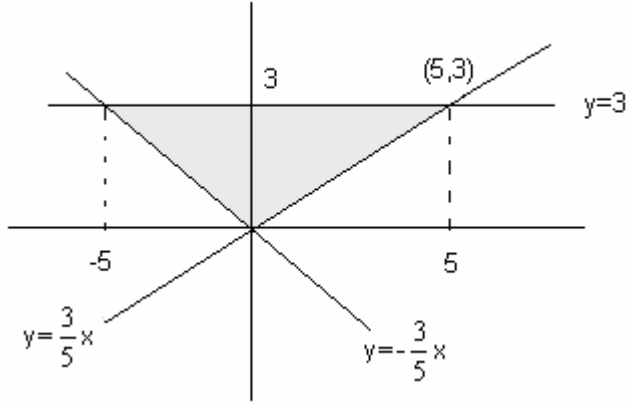
$$y = 0 \text{ için } x = \frac{5}{3} \Rightarrow (\frac{5}{3}, 0)$$

$$\frac{-x}{\frac{5}{3}} + \frac{y}{\frac{5}{2}} = 1 \Rightarrow y = \frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$$

44. $9x^2 - 25y^2 = 225$ hiperbolünün asimptotlarının ve $y = 3$ doğrusunun oluşturduğu üçgenin alanı kaç birim karedir?

- A) 14 B) 15 C) 16 D) 18 E) 20

Çözüm 44

$y = 3$ doğrusu,

$$9x^2 - 25y^2 = 225 \Rightarrow \frac{x^2}{25} - \frac{y^2}{9} = 1$$

$$\left(\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1 \Rightarrow y = \pm \frac{b}{a}x\right)$$

hiperbolünün asimptotları :

$$y = \frac{3}{5}x \text{ ve } y = -\frac{3}{5}x$$

$$\text{alan} = \frac{10 \cdot 3}{2} = 15$$

45. \mathbb{R}^3 te $x = (1, 1, 1)$ ve $y = (4, a-3, 3)$ vektörleri veriliyor. $a \in \mathbb{R}$ ve $\vec{x} \cdot \vec{y} = 9$ olduğuna göre, $\vec{y} \cdot \vec{y}$ iç (skaler) çarpımı kaçtır?

- A) 10 B) 19 C) 20 D) 29 E) 30

Çözüm 45

$$x = (1, 1, 1) , y = (4, a-3, 3) \Rightarrow \vec{x} \cdot \vec{y} = 9 \Rightarrow \vec{x} \cdot \vec{y} = 1 \cdot 4 + 1 \cdot (a-3) + 1 \cdot 3 = 9 \Rightarrow a = 5$$

$$y = (4, a-3, 3) \Rightarrow y = (4, 2, 3) \Rightarrow \vec{y} \cdot \vec{y} = 4 \cdot 4 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 3 = 29$$

46. $\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{1}{\sqrt{x}-2} - \frac{4}{x-4} \right)$ değeri kaçtır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{1}{4}$

Çözüm 46

$$\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{1}{\sqrt{x}-2} - \frac{4}{x-4} \right) = \lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\sqrt{x}+2}{x-4} - \frac{4}{x-4} \right) = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x}-2}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+2)} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{1}{\sqrt{x}+2} = \frac{1}{4}$$

47. $y = x^3 + ax^2 + b$ fonksiyonun grafiđi, apsisi -4 olan noktada x -eksenine teğet olduğuna gre, b nin değeri katır?

- A) 30 B) 24 C) 16 D) -32 E) -48

zm 47

$y = x^3 + ax^2 + b$ fonksiyonu $(-4, 0)$ noktasından geer.

$$y = x^3 + ax^2 + b \Rightarrow 0 = (-4)^3 + a(-4)^2 + b \Rightarrow 16a + b = 64$$

$$y' = 3x^2 + 2ax = 0 \quad (x = -4 \text{ noktasında teğet}) \Rightarrow 3(-4)^2 + 2a(-4) = 0 \Rightarrow a = 6$$

$$16a + b = 64, \quad a = 6 \text{ iin } 16 \cdot 6 + b = 64 \Rightarrow b = -32$$

48. $0 < y < \frac{\pi}{2}$ olmak zere, $y = \arcsin \frac{x}{x^2 + 1}$ fonksiyonun $x=1$ noktasındaki trevinin değeri katır? ($\arcsin \theta = \sin^{-1} \theta$)

- A) -1 B) $-\frac{1}{2}$ C) 0 D) $\frac{1}{2}$ E) 1

zm 48

$$\begin{aligned} [\arcsin f(x)]' &= \frac{f'(x)}{\sqrt{1-f^2(x)}} \Rightarrow y' = \left[\arcsin \frac{x}{x^2+1} \right]' = \frac{\left(\frac{x}{x^2+1} \right)'}{\sqrt{1 - \left(\frac{x}{x^2+1} \right)^2}} = \frac{\frac{x^2+1-2x \cdot x}{(x^2+1)^2}}{\sqrt{1 - \left(\frac{x}{x^2+1} \right)^2}} \\ &= \frac{\frac{-x^2+1}{(x^2+1)^2}}{\sqrt{1 - \left(\frac{x}{x^2+1} \right)^2}} \Rightarrow x = 1 \text{ için } f'(1) = \frac{\frac{-1^2+1}{(1^2+1)^2}}{\sqrt{1 - \left(\frac{1}{1^2+1} \right)^2}} = 0 \end{aligned}$$

49. $a \neq 0$ olmak üzere, $y = ax^3 + bx^2 + cx + d$ fonksiyonu ile ilgili olarak,

I. Büküm (dönüm) noktası vardır.

II. Yerel minimum noktası vardır.

III. Yerel maksimum noktası vardır.

Yargılardan herhangi her zaman doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

zm 49

Ekstremum noktalarını bulmak için,

$$y = ax^3 + bx^2 + cx + d \Rightarrow y' = 3ax^2 + 2bx + c = 0$$

denkleminin reel kökleri olmayabilir dolayısı ile ekstremum değerleri olmayabilir.

Büküm (dönüm) noktasını bulmak için,

$$y' = 3ax^2 + 2bx + c = 0 \Rightarrow y'' = 6ax + 2b = 0$$

mutlaka reel bir kökü olacağı için, Büküm (dönüm) noktası vardır.

50. a bir parametre (değişken) olmak üzere, $y = x^2 - 2ax + a$ eğrilerinin ekstremum noktalarının geometrik yeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = -x^2 + 2x$ B) $y = -x^2 + x$ C) $y = x^2 - 2x$ D) $y = x^2 + x$ E) $y = x^2 + 2x$

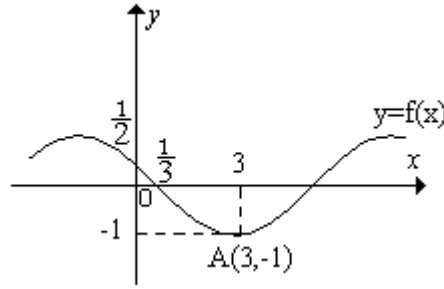
Çözüm 50

$$y = x^2 - 2ax + a \Rightarrow y' = 2x - 2a = 0 \Rightarrow x = a$$
$$y = x^2 - 2ax + a \text{ fonksiyonunda } x \text{ yerine } a \text{ yazalım. } y = a^2 - 2a.a + a = -a^2 + a$$

Ekstremum noktaları = $(x, y) = (a, -a^2 + a)$

Ekstremum noktalarının geometrik yer denklemi $\Rightarrow y = -x^2 + x$

51.

Yukarıdaki grafikte, $A(3, -1)$ noktası $f(x)$ fonksiyonunun yerel minimum noktası ve

$h(x) = \frac{f(x)}{x}$ olduğuna göre, $h'(3)$ ün değeri kaçtır? ($h'(x)$ $h(x)$ in türevi)

- A) -1 B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{1}{3}$ D) $\frac{1}{4}$ E) $\frac{1}{9}$

Çözüm 51

$$h(x) = \frac{f(x)}{x} \Rightarrow h'(x) = \frac{f'(x).x - 1.f(x)}{x^2} \Rightarrow h'(3) = \frac{f'(3).3 - 1.f(3)}{3^2}$$

$$f(3) = -1$$

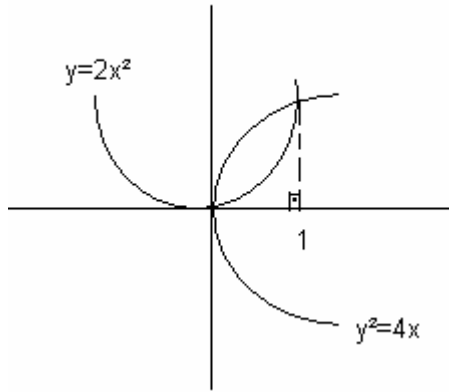
$A(3, -1)$ noktası $f(x)$ fonksiyonunun yerel minimum noktası ise, Fermat teoremine göre, $f'(3) = 0$ olur.

$$h'(3) = \frac{0.3 - 1.(-1)}{9} = \frac{1}{9}$$

52. $y^2 = 4x$ ve $y = 2x^2$ eğrisi ile sınırlanan bölgenin alanı kaç birim karedir?

- A) $\frac{5}{6}$ B) $\frac{4}{5}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{1}{2}$

Çözüm 52

$$y^2 = 4x \text{ ve } y = 2x^2 \Rightarrow \text{ortak çözümden,}$$

$$(2x^2)^2 = 4x \Rightarrow 4x^4 = 4x \Rightarrow x(4x^3) = 4x \\ \Rightarrow x = 0 \text{ ve } x = 1 \text{ olur.}$$

$$y^2 = 4x \Rightarrow y = 2\sqrt{x}$$

$$\int_0^1 (2\sqrt{x} - 2x^2) dx = \left(\frac{4\sqrt{x^3}}{3} - \frac{2x^3}{3} \right) \Big|_0^1 = \left(\frac{4}{3} - \frac{2}{3} \right) - 0 \\ = \frac{2}{3}$$

53. $\int \frac{5x+2}{x^2-4} dx$ integralinin değeri aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $3 \ln|x-2| + 2 \ln|x+2| + c$
- B) $5 \ln|x-2| - 2 \ln|x+2| + c$
- C) $2 \ln|x-2| + \ln|x+2| + c$
- D) $\ln|x-2| + 3 \ln|x+2| + c$
- E) $5 \ln|x^2-4| + c$

Çözüm 53

$$\int \frac{5x+2}{x^2-4} dx \Rightarrow \frac{5x+2}{x^2-4} = \frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2} \Rightarrow (Ax+2A) + (Bx-2B) = 5x+2$$

$A + B = 5$ ve $A - B = 1 \Rightarrow A = 3$ ve $B = 2$ bulunur.

$$\int \frac{5x+2}{x^2-4} dx = \int \left(\frac{3}{x-2} + \frac{2}{x+2} \right) dx = 3 \int \frac{dx}{x-2} + 2 \int \frac{dx}{x+2} = 3 \ln|x-2| + 2 \ln|x+2| + c$$

Adnan ÇAPRAZ

adnancapraz@yahoo.com

AMASYA